

Nr 41.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förstärkning av nionde huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga; given Stockholms slott den 1 februari 1929.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

J. B. Johansson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 1 februari 1929.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, WOHLIN, BESKOW, LUNDBIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet statsrådet Johansson anför:

Nionde huvudtitelns ordinarie reservationsanslag till kostnader för kommittéer och utredningar genom sakkunniga uppfördes jämlikt beslut av 1924 års riksdag (jmf. IX H. T. p. 154) med 85,000 kronor. Med hänsyn till behållning å anslaget har detsamma för budgetåren 1926/1927 och 1927/1928 begränsats till 60,000 kronor respektive 50,000 kronor. För innevarande budgetår är anslaget uppfört med 70,000 kronor.

Vid anmälan till statsrådsprotokollet den 4 januari 1929 av frågan om anslag till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1929/1930 (statsverkspropositionen nionde huvudtiteln sid. 332) anförde jag, att ifrågavarande anslag

Bihang till riksdagens protokoll 1929. 1 saml. 32 häft. (Nr 41.)

under senare tid på grund av ovan omförmälda tidigare nedsättning av anslaget samt de utredningar, till största delen påyrkade av riksdagen, vilkas utförande ansetts nödvändigt, varit synnerligen hårt belastat. Endast därigenom att nionde huvudtitelns anslag till extra utgifter — till men för tillgodoseende av de krav, för vilka samma anslag närmast beräknats — i betydande utsträckning anlitas för utredningskostnaderna, hade utgifterna kunnat bestridas. Med hänsyn härtill samt de omfattande utredningar, vilka för närvarande påginge och ytterligare vore påkallade inom jordbruksdepartementets synnerligen omfattande förvaltningsområde, syntes mig en ökning av anslaget vara nödvändig, därvid anslaget borde återföras till det av 1924 års riksdag bestämda beloppet av 85,000 kronor.

På min hemställan beslöt Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att för budgetåret 1929/1930 höja det under nionde huvudtiteln uppförda ordinarie reservationsanslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga, nu 70,000 kronor, med 15,000 kronor till 85,000 kronor.

Emellertid har det befunnits, att de för innevarande budgetår för utredningar av ifrågavarande slag till buds stående medlen icke förslå för tillgodoseende av de oundgängliga behoven under samma tid.

Vid ingången av budgetåret 1928/1929 förefanns å anslaget en reservation av 263 kronor 55 öre. Anslagsbeloppet för samma budgetår utgör såsom ovan nämnts 70,000 kronor. Härtill bör läggas summan av vissa till anslaget under budgetåret gjorda inlevereringar, vilka enligt anteckningar i statskontoret utgjorde 885 kronor 62 öre. Till förfogande för ändamålet under budgetåret stå sålunda omkring 71,150 kronor. Då enligt i statskontoret förda anteckningar utgifterna från anslaget till och med den 14 januari 1929 belöpt sig till 59,149 kronor 12 öre, återstår för utgifter under resten av budgetåret endast i runt tal 12,000 kronor. Detta belopp förslår icke till bestridande av de under löpande budgetåret tillkommande ytterligare utgifter för sådana inom departementet redan nu pågående viktiga utredningsarbeten, som ej utan synnerlig olägenhet kunna avbrytas.

Bland dylika utredningar märkas de omfattande uppdrag, som omhänderhavas av 1927 års sakkunniga för utredning rörande ändrad lagstiftning för de under lappmarkslagen lydande skogar, 1927 års jordbruksfastighets- och skogskreditsakkunniga, 1928 års sakkunniga för utredning beträffande centralanstaltens för jordbruksförsök och en blivande högre lantbruksundervisnings inbördes ställning m. m., lägre lantbruksundervisningssakkunniga, sakkunniga för utredning rörande jordbrukets ekonomiska läge m. m. samt sakkunniga för utredning rörande statens medverkan för vinnande av skogsbörd å kalmarker m. fl. områden. Hos tre av dessa kommittéer äro anställda särskilda sekreterare, vilka uppbära hela eller största delen av avlöningen från kommittéanslaget. Enligt vad en approximativ beräkning giver vid handen, kommer att under första halvåret 1929 för de under jordbruksdepartementet nu pågående utredningarna behövas ett belopp av omkring 30,000 kronor, därvid dock frånräknats ej obetydliga utgifter under nämnda tid,

vilkas betalande möjligen kan uppskjutas till nästa budgetår. Till det sålunda erforderliga beloppet komma emellertid de kostnader, som uppstått för den mera opåräknade, av Kungl. Maj:t den 12 december 1928 tillsatta kommissionen för utredning rörande åtgärder med anledning av sockerbetsodlingens inom landet nuvarande läge.

Möjlighet att från det under nionde huvudtiteln uppförda anslaget till extra utgifter utfylla de för departementets utredningar tillgängliga medlen förefinnes icke. Även nämnda anslag är under innevarande budgetår synnerligen hårt belastat, beroende i övrigt därpå att medel från anslaget tidigare måst disponeras för sakkunnigutredningar. Efter avdrag av kostnaderna för redan vidtagna dispositioner torde för närvarande å samma anslag återstå allenast ett par tusen kronor.

För betalningen av redan upplupna kostnader samt bestridande under tiden intill den 1 juli 1929 av de nödvändigaste utgifterna för utredningarna finner jag sålunda av behovet oundgängligen påkallat, att ytterligare medel beredas för nu löpande budgetår. Det är givetvis icke möjligt att nu exakt beräkna detta medelsbehov, men enär endast 12,000 kronor för närvarande finnas tillgängliga, torde det näppeligen kunna uppskattas lägre än till 25,000 kronor. Jag vill förorda, att riksdagens medgivande inhämtas, att sistnämnda belopp, 25,000 kronor, får tagas i anspråk från det för innevarande budgetår utom huvudtitlarna anvisade extra förslagsanslaget till oförutsedda utgifter.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att för förstärkning av det under nionde huvudtiteln uppförda reservationsanslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga må till nämnda anslag från det för budgetåret 1928/1929 anvisade förslagsanslaget till oförutsedda utgifter överföras ett belopp av 25,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen—Regenten bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Joh:s Thygesen.